

”Hvor skal de nye idéer komme fra?! Til debatmøde med Realdania Debat.

D. 2/10 2014

Realdania Debat bød velkomme til debatmøde omkring hvor nye idéer til landbruget skal komme fra, med indlæg fra en række markante personer.

Starten på et nyt væksteventyr?

Lene Lange fra Aalborg Universitet og VFL's bestyrelse fortalte hvordan bioøkonomien er det næste mulige væksteventyr. Danmark har en stærk tradition inden for bioøkonomien med landbrugsproduktionen af bl.a. Englands grise og senest med Novo Nordisk og Chr. Hansen i spidsen for enzymer og ingredienser. Næste skridt er ind i en økonomi hvor specialproducerede fødevarer og Pharma er højværdi afgrøder og hvor bioenergien også er en væsentlig faktor qua den kommende størrelse. På dette nye marked er Danmark ikke selvskrevet til en plads blandt verdens førende lande, og konkurrencen fra andre lande er stor og kraftigt stigende. Lene Lange så en del af løsningen i at landmanden indgik i nye samarbejder med andre spillere end de traditionelle aftagere til primærproduktionen og opfordrede begge sider til at tage initiativer hertil.

Bioøkonomi

Karsten Ree og Svend Brandstrup fortalte om hvordan de arbejdede på at skabe merværdi ud af foderhvede. Af traditionelt produceret korn skaber virksomheden flere højværdi afgrøder i det der betegnes som en del af den nye verdens orden inden for bioøkonomien. I deres virksomhed Hveti raffinerer de forskellige højværdistoffer ud af kernerne som et produkt skaber energi ud af det tilbage værende og restproduktet bliver til højværdi protein produkter. Udnyttelsen af kernen er total og skaber mere værdi end ved at blive til traditionelt dyrefoder.

Fødevarer

Dorthe Mette Jensen fra Stenalt Gods og Kirsten Jensen fra Easyfood præsenterede resultaterne fra at skabe netværkssamarbejde der skaber konkrete produkter. Et utraditionelt samarbejde på tværs af værdikæden bragte primærproducenten og fødevarerens virksomhed sammen om at producere varer der indeholdte deres fælles værdier. Som primærproducent fik Dorthe Mette Jensen medindflydelse på hvordan de færdige fødevarer skulle være og dermed blev Godsets værdier en del af slutproduktet til forbrugerne.

Next step

Anført af Karsten Ree & Co. var det tydeligt at der er brug for substantielle investeringer i udstyr og viden. Derfor var det også tydeligt at fremtidens gode ide skal deles med andre før at den kan vokse. Graden af vidensområder der skal flettes sammen for at skabe nye virksomheder inden for bioøkonomien og fødevarer er stærkt stigende. Derfor skal den gode ide i dag møde flere eksperter end tidligere for at vokse, så ud til at være en gennemgående trend for debatten. Der er selvfølgelig stadig plads til den entreprenante ejerleder der får en god ide. Men skal virksomheden vokse er der i stigende grad behov for at involvere andre i virksomheden så der kan tilføres kapital og viden.